

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-408/19-K

Název	Základní škola Skalná, příspěvková organizace
Sídlo	Sportovní 260, 351 34 Skalná
E-mail	zsskalna@zsskalna.cz
IČ	75006561
Identifikátor	600066452
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radka Müllerová
Zřizovatel	Město Skalná
Místo inspekční činnosti	Sportovní 260, 351 34 Skalná
Termín inspekční činnosti	7. – 10. 5. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola Skalná, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Škola vzdělává v devíti třídách 177 žáků, z toho je 12 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou vzděláváni v běžných třídách. Jeden žák se vzdělává formou individuálního vzdělávání. Čtyři žáci plní povinnou školní docházku v zahraničí.

K zájmovému vzdělávání je ve dvou odděleních školní družiny zapsáno k pravidelné denní docházce 55 žáků prvního stupně. Školní družina je v provozu ve dnech školního vyučování od 6:00 h do začátku vyučování a po vyučování do 16:00 h. Měsíční úplata činí 100 Kč.

Stravování žáků a zaměstnanců školy zajišťuje vlastní školní jídelna, v rámci doplňkové činnosti připravuje pro žáky dopolední svačiny a poskytuje stravování veřejnosti. Škola je zapojena do projektů Mléko do škol a Ovoce a zelenina do škol.

Informace o škole jsou dostupné na webové stránce školy www.zsskalna.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává činnost od 1. srpna 2018, pro výkon této činnosti splňuje požadované předpoklady. Na základě analýzy silných a slabých stránek školy přijala ředitelka po nástupu do funkce personální opatření, iniciovala změny v pravidlech pro činnost a fungování školy. S účinností od 1. února 2019 jmenovala dvě zástupkyně, z nichž každá zodpovídá za řízení jednoho stupně školy. Zároveň ustavila metodické orgány, na které přenesla část kompetencí k organizaci vzdělávání ve škole. Jejím koncepčním cílem je podpora rozvoje funkčních gramotností žáků, proto plánuje změny v učebním plánu pro příští období, uvažované změny částečně reflektují i výsledky externího testování. Škola např. navýší hodinovou dotaci matematiky. K datu inspekční činnosti není nastaven funkční systém kontroly průběhu vzdělávacího procesu a sledování účinnosti realizovaných změn.

Ředitelka školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní roky 2018/2019 a 2019/2020 vychází z potřeb školy i jednotlivých pracovníků s přihlédnutím k provozním a finančním podmínkám školy. Další vzdělávání bylo zaměřeno na nové metody a formy vzdělávání, na podporu rozvoje matematické gramotnosti, inkluzivní a jazykové vzdělávání, vedení školy se vzdělávalo v oblasti legislativy, osobnostního rozvoje a strategie plánování. Obsah aktivit, kterých se pracovníci školy zúčastnili, podporuje efektivní realizaci výše zmiňovaných změn v organizaci vzdělávání ve škole. Vychovatelky školní družiny se dalšího vzdělávání nezúčastňují, což výrazně omezuje zavádění nových trendů do zájmového vzdělávání.

Vzdělávání žáků zajišťuje celkem 17 pedagogických pracovníků. Jedna z učitelek a obě vychovatelky školní družiny působí zároveň jako asistenti pedagoga pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. S ohledem na časovou náročnost obou funkcí je časový prostor pro jejich přípravu s učiteli na vyučování významně omezen, což se projevuje v nižší efektivitě jejich působení ve vyučování. Škola účelně využívá finanční prostředky z projektu (Šablony) k zajištění nepedagogické podpory žákům či jejich zákonným zástupcům prostřednictvím školního asistenta. Na průběhu zájmového vzdělávání se v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení podílejí dva asistenti pedagoga a školní asistent pedagoga. Vyšší počet pedagogických pracovníků umožňuje zajistit bezpečnost žáků v členitých prostorách školní družiny.

V průběhu školního roku 2018/2019 byli nově pověřeni výkonem poradenských služeb školní metodik prevence i výchovný poradce. Oba si aktuálně doplňují vzdělání příslušným studiem, což jim umožňuje postupně se orientovat v dané problematice. Kompetence jednotlivých pracovníků v rámci školního poradenského pracoviště nejsou dosud jednoznačně stanoveny, tím je ztížena i kontrolní činnost vedení školy. Prozatím tak funguje školní poradenské pracoviště pouze formálně, vypracovaná dokumentace školy nezhledňuje konkrétně potřeby žáků a možnosti školy.

Prostory školy splňují předpoklady pro naplňování školního vzdělávacího program. Škola má odpovídající materiální vybavení, které je průběžně obměňováno a modernizováno, pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami byly pořízeny speciální učební pomůcky. Prostory pro zájmové vzdělávání ve školní družině jsou umístěny v budově školní jídelny, vybavení obou oddělení není přizpůsobeno odlišnému vzrůstu žáků, což v případě některých žáků neumožňuje dodržovat hygienu práce při činnostech především vsedě u pracovních stolů.

Škola se snaží zajistit bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků, přesto v budovách školy byly zjištěny prostory se sníženou mírou bezpečnosti a škola nevyhodnotila všechna rizika spojená s organizací vzdělávání. Na počátku i v průběhu školního roku jsou žáci prokazatelně poučováni o bezpečném chování a o možných rizicích souvisejících se vzděláváním, při školních akcích v budovách i mimo budovy školy je nad žáky vykonáván pedagogický dohled.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání na prvním stupni vychází ze školního vzdělávacího programu školy, vyučovací hodiny jsou promyšlené, připravené a učitelé efektivně využívají mezipředmětové vztahy, v některých hodinách je vzdělávací obsah hodin využitý pro podporu postojových cílů. Učitelé využívají jak frontální způsob výuky, tak aktivity k podpoře týmové spolupráce – práce ve skupinách nebo ve dvojicích, ve vyšších ročnících také samostatnou práci žáků, většina žáků se tak aktivně podílí na práci v hodině. Zařazení aktivit k podpoře týmové spolupráce se lépe daří ve vyšších ročnících. Žáci jsou cíleně vedeni k využívání vlastních předchozích znalostí a zkušeností. Někteří vyučující dokážou ocenit neobvyklá řešení problémových úloh a tak žáky motivovat k hledání vlastního postupu a jeho obhájení včetně výsledku, tím podporují žáky v problémovém a kritickém učení. V některých hodinách vyučující zařazují aktivity na podporu komunikativních dovedností a dovednosti vystupovat před třídou pravidelným zařazováním mluvních cvičení či aktivit, které vyžadují formulování vlastních názorů na předkládaná témata a argumentaci. V průběhu výuky dokážou vyučující vhodně aplikovat práci s chybou, čímž minimalizují fixaci špatných učebních návyků a nesprávného pochopení učiva. Ojediněle vyučující kladli na žáky neúměrné požadavky v souvislosti s čtením s porozuměním (vyhledávání informací v textu a jejich reprodukce) a dostatečně si neověřovali, zda žáci zadanou práci zvládnou. Někteří vyučující v odůvodněných případech, kdy identifikují problém u některého žáka, hledají alternativy a úpravy výuky tak, aby eliminovali problematický nácvik čtení, psaní a počítání, přesto vyučující pouze v minimální míře diferencují výuku dle individuálních potřeb žáků, všichni žáci plní stejné úkoly, někteří vyučující mají pro žáky s rychlejším tempem práce připravenou další práci. Využití pomůcek pro kompenzaci speciálních vzdělávacích potřeb bylo ve výuce sledováno ojediněle. Učitelé motivovali žáky k dalším výkonům průběžným hodnocením, v některých případech užívali hodnocení formativní. Jen ojediněle měli možnost hodnocení své práce nebo práce ostatních žáků sami žáci, závěrečné hodnocení hodiny prováděli pouze učitelé, tím se výrazně snižoval aktivní podíl žáků na hodnocení

průběhu vzdělávání a v malé míře docházelo k posilování zodpovědnosti žáků za vlastní výkon.

Výuka sledovaná na druhém stupni vycházela ze školního vzdělávacího programu, cíleně bylo využíváno předchozích znalostí a dovedností žáků, v hodinách se ne vždy pracovalo s konkrétně formulovaným vzdělávacím cílem, častěji je uváděno téma příp. plán vyučovací hodiny. Učitelé využívají převážně frontální formu práce kombinovanou s řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, v některých hodinách měli vyučující připravenou další činnost pro žáky s rychlejším tempem práce. Žáci byli vedeni k aktivní práci s učebními texty, získané informace využívali k diskuzi, nebo z nich vyvozovali další závěry, případně zpracovávali formou zápisků do sešitu. Využití didaktické techniky v některých hodinách přispívalo k názornějšímu přiblížení probíraného učiva, v hodině praktických činností byli žáci vedeni k efektivnímu využití počítače při vyhledávání a zpracovávání informací. V hodině matematiky vyučující účelně využila souvislosti s reálnými životními situacemi. V některých předmětech jsou dále účinně rozvíjeny strategie na podporu komunikativních dovedností žáků, vyučující kladli důraz na přesné vyjadřování, při hodnocení bylo využito vzájemné hodnocení podle předem stanovených kritérií. V hodině dějepisu vyučující podpořila probírané učivo odkazem na historické stavby v regionu, mezipředmětové vztahy ke snadnějšímu zapamatování dalších odborných termínů nevyužila. Vyučující prováděli průběžné hodnocení výkonu žáků, zpětná vazba, kterou jim poskytovali, byla většinou efektivní.

Vzdělávací cíle projektového dne, jehož se účastnili žáci 6. až 9. ročníku, podporovaly výrazně sounáležitost žáků s obcí a občanskou angažovanost, rozvíjeny byly dovednosti práce se zdroji (internet a mobilní telefon), tvořivost žáků, schopnost týmové spolupráce (skupiny po 4 – 5 žácích) a posilovány vztahy mezi žáky druhého stupně napříč ročníky. Konkrétním cílem bylo zpracovat vlastní výstup – plakát s informacemi o místní kulturní a historické památce na základě informací získaných z aktuálně dostupných zdrojů (internet ve škole, vlastní mobilní telefon) a přímé zkušenosti z návštěvy památky (1,5 hodinová prohlídka s výkladem průvodkyně). V časovém limitu, který byl pro uvedené aktivity vyčleněn, se všem skupinám nepodařilo úkol úspěšně dokončit, což vedlo v závěru vyučovacího dne spíše k formálnímu zhodnocení naplnění stanovených cílů. I dalšímu hodnocení, které měli provést žáci 9. ročníku následně v rámci hodiny českého jazyka, chybělo komplexní zadání formou naplnění konkrétního slohového útvaru podle způsobu zpracování informace, při závěrečném hodnocení celého průběhu projektu žáci nebyli směřováni k vyhodnocení všech jeho cílů.

Podporu některých žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola realizuje s pomocí asistentů pedagoga, jejich působení ve vyučovacích hodinách není jednotně metodicky vedeno, což vede k nedostatkům v podpoře žáků. Asistenti pedagoga se po většinu času soustředí na práci se žákem se speciálními vzdělávacími potřebami z důvodu udržení pozornosti a opakovaného vysvětlení úkolu, s ostatními žáky pracují jen ojedinele. V případě jednoho žáka škola neposkytuje personální podporu – asistenta pedagoga v plném rozsahu dle doporučení školského poradenského zařízení. Předměty speciálně pedagogické péče jsou vyučovány v době vyučovacích předmětů s časovou dotací posílenou disponibilními hodinami. V nich je po dohodě s vyučujícími většinou procvičována učební látka, kterou žáci v běžné výuce nezvládají, k posilování oslabených funkcí dle doporučení školského poradenského zařízení u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami tak dochází jen v omezené míře. Podpora žáků, kterým byly na základě doporučení školského poradenského zařízení sníženy výstupy v některých předmětech na minimální úroveň, je nastavená spíše formálně. Tím vzniká riziko, že péče poskytovaná těmto žákům není

v souladu s jejich potřebami a na žáky jsou ve výuce v některých hodinách kladeny nároky nad rámec jejich možností.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině byl sledován při odpoledních i ranních činnostech. V ranních hodinách se činnost zaměřovala na spontánní hry a relaxaci, což vedlo k fyzické i psychické připravenosti žáků na vyučování. V odpoledních hodinách proběhlo projektové odpoledne (téma domácí zvířata), jehož se mohli zúčastnit žáci obou oddělení i žáci, kteří nejsou do školní družiny zapsáni k pravidelné docházce. Vychovatelkám se dařilo budovat postoje žáků v souvislosti s vnímáním potřeb zvířat a vedly žáky k zodpovědné péči o ně. V další řízené činnosti se vychovatelky zaměřily na vytváření vztahu k tradicím a svátkům. Při tvorbě dárku pro maminku si žáci mohli volit různé výtvarné aktivity. Žáci pracovali dle předlohy nebo zapojili svoji fantazii, tím se vychovatelkám podařilo rozvíjet kreativitu žáků. Žáci v průběhu řízené činnosti spolupracovali, vyjadřovali se k práci ostatních žáků, tím se učili sebehodnocení i vzájemnému hodnocení. V průběhu odpoledne měli žáci možnost odpočinku, hraní společenských a stolních her, mohli si vybrat činnost i jiného oddělení. Při práci panovalo vstřícné klima. Ve školní družině působí asistenti pedagoga, kteří vypomáhají v organizačních činnostech – přesunech žáků, přípravou pomůcek. Do přímé pedagogické činnosti se zapojují spíše jen v rámci udržení pozornosti žáků a zajištění dohledu v členitých prostorách školní družiny.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při ověřování naplnění cílů školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání škola využívá individuální hodnocení (hodnocení ústního projevu, písemných prací, testů, apod.). Čtvrtletně se výsledky vzdělávání po třídách systematicky zabývá pedagogická rada. Třídní učitelé sdílejí aktuální informace o výsledcích vzdělávání ve třídě ve stanovené struktuře, mj. sledují také výsledky vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními i žáků se zvýšeným rizikem neúspěšnosti. Zaznamenávána jsou také opatření navrhovaná či přijímaná ke zlepšení stavu, jejich implementace do vzdělávacího procesu a účinnost nejsou průkazně vyhodnocovány.

K předávání informací o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků škola využívá žákovské knížky v listinné podobě a pravidelně organizuje třídní schůzky. V aktualizovaných a nově vydaných pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola stanovila obecné zásady pro jejich hodnocení (např. nejnižší počet známek za pololetí, lhůta pro oznámení hodnocení), systémově není nastaven způsob hodnocení v předmětu, v němž se střídá několik vyučujících. Vzdělávací pokrok jednotlivých žáků učitelé sledují, získané informace ne vždy využívají pro efektivní řízení výuky ve vazbě na individuální potřeby žáků.

Pro posouzení dosažené úrovně znalostí a dovedností žáků škola opakovaně využívá externí testování. Na základě zjištěného stavu jsou ke zlepšení výsledků vzdělávání v matematice aktuálně přijímána opatření spočívající v posílení časové dotace pro výuku tohoto předmětu na druhém stupni.

System pro ukládání či udělování výchovných opatření je jednotlivými vyučujícími používán dle vlastního uvážení. Některé nedostatky v chování žáků jsou řešeny domluvou, o drobných porušeních povinností jako např. zapomínání pomůcek jsou zákonní zástupci informováni až po jejich několikerém opakování. To nepřispívá k jednotnému hodnocení chování žáků ve škole a zároveň omezuje možnosti výchovného působení zákonných zástupců na žáka. Účinnost postupů realizovaných školou v této oblasti není dosud v rámci vlastního hodnocení školy sledována a vyhodnocována, což nepřispívá k přijímání účinných opatření ke zlepšení stavu.

Změny v personálním obsazení školního poradenského pracoviště neměly dosud vliv na zvýšení kvality jeho činnosti. Některé individuální vzdělávací plány zpracované pro žáky se speciálními vzdělávacími programy neobsahují všechny náležitosti podle doporučení školských poradenských zařízení. Realizovaná podpůrná opatření včetně vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů nejsou vyhodnocována a následně projednávána se zákonnými zástupci.

V rámci kariérového poradenství žáci navštěvují burzu škol, dny otevřených dveří ve středních školách, navštěvují Úřad práce, kde absolvují testy zaměřené na profesní orientaci. Tímto způsobem škola zajišťuje dostatečný přehled žáků pro jejich rozhodování o jejich dalším studiu, případně profesní dráze.

Výrazná podpora zřizovatele a aktivní spolupráce s ním podporuje v žácích sounáležitost s obcí, žáci školy se aktivně zapojují do života obce, účastní se např. Vítání občánků, Setkání tří generací. Škola navázala aktivní partnerskou spolupráci se školami v zahraničí, kdy organizuje společné akce, při kterých žáci obou škol spolupracují.

Závěry

Vývoj školy

- V roce 2018 došlo k personální změně na pozici ředitele školy, transformace organizační struktury je doprovázena personálními opatřeními a postupnou změnou pravidel pro činnost a fungování školy.

Silné stránky

- Škola podporuje sounáležitost žáků s obcí, aktivně spolupracuje se školami v regionu a dalšími v rámci přeshraniční spolupráce.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní mechanismy nastavené vedením školy nereflektují všechny součásti vzdělávacího procesu.
- Ve škole není zcela funkční školní poradenské pracoviště, což je rizikem pro naplňování podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Škola nemá nastavený transparentní systém pro průběžné vyhodnocování chování žáků a přenos těchto informací zákonným zástupcům.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit kontrolní systém pro komplexní vyhodnocování všech součástí vzdělávání.
- Vymezit jasně kompetence jednotlivých pracovníků školního poradenského pracoviště.
- Nastavit systém pro vyhodnocování projevů rizikového chování žáků tak, aby přenos informací zákonným zástupcům byl jednotný a škola mohla průběžně provádět vyhodnocování těchto jevů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 31. srpna 2019 odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 31. srpna 2019 přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Městem Skalná vydaná s účinností od 1. 1. 2003 včetně Dodatků č. 1 – 3
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 6. 5. 2019
3. Jmenování do funkce ředitelky vydané Městem Skalná s účinností od 1. 8. 2018
4. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků z 5. 9. 2018
5. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k datu inspekční činnosti
6. Dokumentace BOZP vedená k datu inspekční činnosti
7. Školní vzdělávací program Základní školy Skalná, příspěvková organizace platný od 1. 9. 2018
8. Školní vzdělávací program pro školní družinu Základní škola Skalná, okres Cheb, verze 01/2018 platná od 3. 9. 2018
9. Třídní knihy vedené ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekční činnosti
10. Školní řád s účinností od 25. 11. 2016
11. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků s platností od 9. 1. 2019
12. Plán práce na školní rok 2018/2019, projednaný na pedagogické radě 31. 8. 2018
13. Organizační řád s platností od 24. 4. 2018
14. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekční činnosti
15. Koncepce rozvoje školy k datu 28. 11. 2018
16. Školní matrika vedená ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekční činnosti
17. Dokumentace výchovného poradce vedená ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekční činnosti

18. Dokumentace školního metodika prevence vedená ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekční činnosti
19. Žákovské knížky žáků vybraných tříd vedené ve školním roce 2018/2019 k datu inspekční činnosti
20. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2017/2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marta Pincová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marta Pincová v.r.

Mgr. Milena Jišová, školní inspektorka

Mgr. Milena Jišová v.r.

Mgr. Jitka Kacálková, školní inspektorka

Mgr. Jitka Kacálková v.r.

Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice

Bc. Libuše Skopcová v.r.

V Karlových Varech 7. června 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Radka Müllerová, ředitelka školy

Mgr. Radka Müllerová v.r.

V Skalné 14. 6. 2019